

novičke

marec 2002

Nekaj podatkov o obsegu in vsebini dela svetovalnih središč * Vpliv staršev na pismenost * Borza znanja in središča za samostojno učenje ponovno pod isto streho	3-8	DOMAČE NOVIČKE
Izobraževanje odraslih v kontekstu vseživljenjskega učenja	9-10	S POTI
Ustanovitev društva za izkustveno učenje * Celovito orodje za učinkovito tržno prodornost * Uspešno delo Univerze-3	11-14	KOTIČEK JE VAŠ
Spopolnjevanje izobraževalcev brezposelnih * Predstavitve mednarodne konference o izkustvenem učenju	15-18	PRIPRAVLJAMO/ PRIPRAVLJAJO
Članom društva * Naročilo priročnikov	19	OBVESTILI
	20-22	POSVETI, KONFERENCE
	23	NOVOSTI IZ KNJIŽNICE

PROGRAMSKA ZASNOVA NOVIČK

Novičke so skupni informativni bilten za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Z Novičkami želimo izboljšati obveščenost vseh, ki delamo na tem področju ali pa smo kakor koli povezani z izobraževanjem in učenjem odraslih v Sloveniji.

Prejemniki Novičk so posamezniki in organizacije; tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in učenjem odraslih poklicno, in tudi tisti, ki delajo to prostovoljno (v društvih, strokovnih, verskih, političnih in drugih prostovoljskih organizacijah).

V Novičkah objavljamo tele vrste informacij o izobraževanju in učenju odraslih doma in v svetu:

- opis in prikaz dogodkov in dejavnosti v izobraževanju odraslih;
- razvojne, raziskovalne in druge programe in projekte;
- sporočila o organizacijah, njihovih potrebah, načrtih in dejavnostih;
- podatke o izobraževalnih programih in razvoju programov;
- sporočila o politiki in strategiji izobraževanja odraslih;
- novosti v upravljanju in zakonodaji;
- statistične podatke;
- mnenja, stališča in predloge;
- podatke in informacije o možnostih in virih za učenje;
- podatke o napovedanih prireditvah, posvetih, publikacijah in drugih strokovnih dogodkih;
- prikaze novih knjig, člankov ter didaktičnega in drugega gradiva ter novosti s knjižnega trga;
- novosti iz naših knjižnic, predvsem iz knjižnice ACS.

V Novičkah objavljamo kratke, jedrnat, objektivne in nepristranske informacije.

Novičke izhajajo praviloma vsak mesec, gradivo za posamezno številko zbiramo do 10. v mesecu. Za stike s tujino izdamo Novičke trikrat na leto v angleškem jeziku.

Prejemnikom Novičke pošiljamo brezplačno. Tako bo tudi v prihodnje, če bomo lahko stroške za njihovo izdajanje poravnali iz javnih sredstev za izobraževanje odraslih.

Novičke ureja in izdaja Informacijsko središče ACS.

Odgovorni osebi: mag. Zvonka Pangerc Pahernik, vodja Informacijskega središča, in Nevenka Kocijančič, urednica.

Oblikovanje: Lina design

Prelom: Solos d.o.o.

Tisk: Tiskarna Štok

Naslov uredništva je: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana, telefon: 01 5842 560, faks: 01 5245 881, internet: www.acs.si, el. naslov: nevenka.kocijancic@acs.si

*Novičke lahko preberete tudi na internetu: www.acs.si/novicke
ISSN 1408-6484. Naklada 2.880 izvodov*

DOMAČE NOVIČKE

Svetovalna dejavnost v izobraževanju odraslih Nekaj podatkov o obsegu in vsebini dela svetovalnih središč

V Sloveniji od septembra 2001 deluje pet svetovalnih središč za izobraževanje odraslih: v Kopru, Mariboru, Murski Soboti, Novem mestu in v Žalcu (podatki o svetovalnih središčih so na spletni strani: <http://isio.acs.si>).

Svetovalna središča nudijo vsem odraslim v lokalnem okolju svetovanje **pred vključitvijo** v izobraževanje, **med potekom** izobraževanja in **ob zaključku** izobraževanja. Pri tem upoštevajo naslednja **temeljna načela delovanja**: dostopnost vsem odraslim, brezplačnost, nepristranskost in zaupnost podatkov.

Svetovalna dejavnost poteka po telefonu (z določenimi dnevi in urami delovanja), z osebnim svetovanjem (z določenimi dnevi in urami delovanja), z informacijskim gradivom, po elektronski ali navadni pošti. Večino informativno-svetovalne dejavnosti izvajajo v individualni obliki, središča pa lahko organizirajo tudi skupinske ali kombinirane oblike. Svetovalna dejavnost se odvija na sedežu središča, po dogovoru pa lahko tudi v drugi organizaciji v istem ali v drugem kraju.

Podatki vseh petih svetovalnih središč v obdobju od septembra do decembra 2001 kažejo, da so bila svetovalna središča dobro obiskana, saj je bilo v tem času opravljenih 1.711 storitev. Združeni podatki za vsa središča in celotno opazovano obdobje kažejo, da prevladujejo prvi telefonski klici z 41% (ponovnih klicev je 11%), sledijo prvi osebni obiski s 35% (ponovnih obiskov je 10%) in druge oblike s 3% (odgovori na pisma in vprašanja po elektronski pošti, posredovanja pisnih gradiv – npr. razpisov za izobraževanje odraslih idr.).

Svetovalci v svetovalnih središčih sproti spremljajo podatke o **značilnostih strank**. Ti za prve štiri mesece delovanja kažejo, da je v svetovalnih središčih iskalo pomoč:

- več žensk (dve tretjini žensk v 4 svetovalnih središčih; le v enem središču je bil delež žensk in moških izenačen);

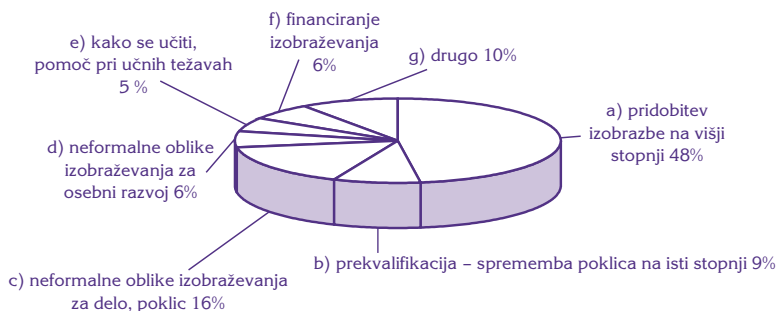
- več mlajših odraslih (v vseh središčih je delež odraslih, za katere smo pridobili podatek o starosti, v starosti do 30 let 72,4%, delež odraslih med 31 in 40 leti je 16,9%, odraslih med 41 in 50 letom je 8,0%, starejših od 50 let pa 2,7%);
- največ strank do pete stopnje izobrazbe (9,6% z nedokončano osnovno šolo, 25,4% s končano osnovno šolo, 24,2% s tretjo ali četrto stopnjo izobrazbe, 28% s peto stopnjo izobrazbe, 12,8% pa s šesto ali sedmo stopnjo izobrazbe);
- odraslih z različnim zaposlitvenim položajem (od 80% strank, za katere smo pridobili ta podatek, je 33% zaposlenih ali samozaposlenih, 30% je bilo brezposelnih, ostali deleži pa so razporejeni med dijake oz. študente (11%), upokoјence ter odrasle z drugimi specifičnimi položaji, npr.: delajo prek javnih del).

Združeni podatki za vseh pet središč za obdobje od septembra do decembra 2001 o **vrstah svetovanja** kažejo, da je bilo največ **obravnav pred začetkom izobraževanja** – skupni delež je **75%**. Manjši delež predstavljajo **obravnave med izobraževanjem**, in sicer je skupni delež **19%**, najmanj pa je **obravnav ob zaključku izobraževanja**, s **6%** skupnim deležem v opazovanem obdobju.

Takšne podatke smo ob začetku delovanja svetovalnih središč pričakovali, vendar bomo v prihodnje poleg svetovanja pred vključitvijo v izobraževanje posebno pozornost namenjali tudi razvijanju novih oblik in pristopov svetovanja med izobraževanjem in ob zaključku izobraževanja, še posebej za tiste ciljne skupine odraslih, ki najbolj potrebujejo te oblike pomoči (manj izobraženi, odrasli z učnimi težavami, funkcionalno slabše pismeni idr.), pa jih največkrat niti ne znajo poiskati oziroma jim je neprijetno priznati, da imajo težave in da potrebujejo pomoč. S svetovanjem ob zaključku izobraževanja bomo pri odraslih razvijali in spodbujali načrtovanje konkretnih strategij vseživljenjskega učenja, ki bodo izhajale iz njihovih potreb in njim prilagojenega poteka in načina učenja skozi vse življenje.

Podatki o **vsebini svetovanja** kažejo, da je bilo največ svetovanja za pridobitev izobrazbe na višji stopnji – 48%, sledijo neformalne oblike za delo in poklic – 16% in prekvalifikacije (spremembe poklica na isti stopnji) – 9%. Deleži posameznih vsebin so prikazani v grafu (pod drugo so uvrščene naslednje vsebine: samostojno učenje, možnosti opravljanja pripravništva, informacije o drugih organizacijah v lokalnem okolju ipd.).

GRAF: Vsebina pogovorov skupaj za vsa svetovalna središča, od septembra do decembra 2001

V nadaljnjem delu svetovalnih središč bomo še naprej posebno pozornost namenjali promociji delovanja središč, saj bomo le z nenehnim informiranjem lokalnega okolja o možnostih, ki jih nudi svetovalno središče, dosegli tiste, ki jim je namenjeno.

mag. Tanja Vilič Klenovšek, ACS

O temeljnih znanjih in spretnostih staršev šolskih otrok Vpliv staršev na pismenost

Raziskave kažejo, da ima družina tudi na področju opismenjevanja in razvijanja bralne kulture pomembno vlogo. Vpliv družine poteka prek različnih dejavnosti, ki se odvijajo v družini (med družinskimi člani) in so povezane s pismenostjo. Načini in okoliščine, v katerih člani uporabljajo bralne, pisne ali računske spretnosti v družinski skupnosti za potrebe vsakdanjega življenja se imenujejo družinska pismenost.

V prispevku predstavljamo analizo podatkov iz mednarodne raziskave o pismenosti odraslih (International Adult Literacy Survey - IALS), ki se nanašajo na družinsko pismenost v Sloveniji. Obdelani so podatki za tiste odrasle (N=846), ki so odgovorili, da so starši ali skrbniki otrok starih od 7 do 18 let.¹

¹ Več o tem v raziskovalnem poročilu Knaflič, L. idr: Temeljno znanje in spretnosti mladih, brezposelnih in staršev šolskih otrok, ACS, 2001.

Za starše ali skrbnike, zajete v raziskavi, smo obdelali podatke, ki se nanašajo na vpliv njihove družine (staršev) na njihovo pismenost, ter podatke, ki govorijo o tem, kako oni sami vplivajo na pismenost svojih otrok.

Pomembnejše ugotovitve o vplivu staršev na pismenost

Dosežki na preizkusu pismenosti staršev in skrbnikov so tesno povezani s stopnjo izobrazbe njihovih staršev in v povprečju naraščajo z naraščanjem stopnje izobrazbe. Čeprav gre za odrasle, ki zelo verjetno že dolgo niso pod neposrednim vplivom družinskega okolja, iz katerega izhajajo, se izobrazba njihovih staršev kaže kot tretji najpomembnejši dejavnik, povezan z ravno pismenosti, poleg lastne stopnje izobrazbe in starosti.

Doseganje višjih ravni pismenosti se povezuje tudi s pogostejšim branjem časnikov, spremljanjem javnih dogodkov, obiskovanjem kulturnih prireditev, z obiskovanjem knjižnic in branjem knjig. Vse te dejavnosti v domačem okolju, povezane s pismenostjo, omogočajo otroku boljšo pripravo na opismenjevanje in razvoj bralnih navad, ki jih bodo najverjetneje ohranili tudi v odrasli dobi.

Podatki, ki se nanašajo neposredno na dejavnosti staršev in skrbnikov, s katerimi vplivajo na razvoj branja pri svojih otrocih, kažejo na določen razkorak. Bralnega gradiva za otroke je razmeroma veliko, saj nad 90% družin navaja, da imajo v svojem domu otroške knjige, revije ali druge vrste gradiva. Razlike med starši nastopijo, ko primerjamo podatke o tem, koliko otrok vidi odrasle brati v domačem okolju, koliko staršev redno obiskuje knjižnico, kolikim otrokom starši omejujejo čas za gledanje televizije. Prav te dejavnosti družinske pismenosti s svojo močno doživljajsko sestavino (spoznavno in čustveno) pomembno vplivajo na oblikovanje bralne kulture pri otrocih.

Podrobnejša obdelava posameznih značilnosti staršev nam je pokazala, da se starši med seboj razlikujejo po tem, koliko so dejavni na področju družinske pismenosti, in po svoji pripravljenosti, da na tem področju še nekaj naredijo. Starši, ki dosegajo povprečne in nadpovprečne ravni pismenosti (44%), so razvili določeno bralno kulturo in se čutijo dovolj usposobljene, da jo prenašajo na svoje otroke. 42% staršev, ki dosegajo podpovprečne ravni pismenosti, je izrazilo željo, da bi po nasvetih ali navodilih učiteljev, knjižničarjev ali drugih strokovnjakov pomagali otroku pri branju. Pri manjšem deležu staršev (14%) ugotavljamo, da dosegajo podpovprečne ravni pismenosti, sami malo berejo in so manj dejavni pri spodbujanju bralnih navad pri svojih otrocih. Za to skupino je značilno, da živi v skromnih življenjskih razmerah, nekateri celo na robu revščine. Zaradi dodatnega dela jim največkrat zmanjkuje časa za ukvarjanje z otroki, hkrati pa nimajo ustreznega znanja in spretnosti.

Starši lahko naučijo svoje otroke le tisto, kar sami obvladajo.

Dejstvo je, da starši večinoma želijo in si tudi prizadevajo, da bi njihovi otroci dosegli vsaj za eno stopnjo višjo izobrazbo, kot jo imajo sami. Del staršev zaradi najrazličnejših razlogov (stopnja izobrazbe, revščina, bolezen, brezposelnost idr.) ne ve, kako pomagati otrokom pri doseganju uspeha v šoli. Šolska uspešnost otrok iz okolij s skromno razvejanimi dejavnostmi družinske pismenosti, bo v veliki meri odvisna od podpore šole oz. družbe.

Prvotna družina se kaže kot eden pomembnejših dejavnikov, povezanih s pismenostjo. Razlike, ki izhajajo iz različnih družinskih okolij, šolanje ne more nadomestiti. V povprečju tisti odrasli, katerih starši imajo višje stopnje izobrazbe, dosegajo tudi višje ravni pismenosti. To se kaže v različnih državah z različnimi šolskimi sistemi in zdi se, da so za premagovanje razlik med otroki, ki so posledica različnih bralnih spodbud v družinskem okolju, potrebni sistemski ukrepi že na začetku šolanja.

dr. Livija Knaflič, ACS

Kam po informacije?

Borza znanja in središča za samostojno učenje ponovno pod isto streho

Borza znanja, eden prvih projektov, ki jih je razvil Andragoški center Slovenije, da bi omogočil povezovanje ljudi, ki neko znanje imajo, in tistih, ki neko znanje iščejo, že dolga leta deluje v Knjižnici Otona Župančiča, točneje v Delavski knjižnici. "Ljubljanski borzi" so se kasneje pridružile še regionalne in lokalne enote (skupno jih danes deluje sedem), zato smo tja postavili sedež Osrednje borze znanja. Njen namen je koordinirati delo vseh borz, jim pomagati pri delovanju, zlasti pa usklajevati njihovo skupno delovanje in nastopanje v javnih obćilih. S prvim februarjem se je v Knjižnico Otona Župančiča preselil tudi sedež koordinacije središč za samostojno učenje. V tem primeru sicer nekoliko drugače, saj Andragoški center, kjer je bil projekt zasnovan, še vedno ostaja nosilec projekta, operativno pa bomo koordinacijo izvajali v Knjižnici Otona Župančiča. Kaj bo ta prenos prinesel pozitivnega, je v tem trenutku še težko predvideti, vsekakor pa bo na oba projekta kadrovska okrepitev dobro delovala. Odslej bodo z obema projektoma zaposlene tri osebe, dve bosta delali s polnim delovnim časom, ena pa bo pomagala občasno. Vodenje Osrednje borze znanja (do decembra 2001 jo je vodil Bojan Sečko) in koordinatorsvo središč je prevzela mag. Irena Benedik, ki je doslej na Andragoškem centru vodila projekt Razvoj organiziranega samostojnega učenja.

Kaj načrtujemo v bližnji prihodnosti? Seveda bo najprej treba vzpostaviti nove organizacijske okvire, urediti baze podatkov in usposobiti nove sodelavce. Sicer pa je temeljna naloga koordinatorske enote, da pomaga delujočim središčem (trenutno jih je 31), jih obvešča o aktualnih zadevah, zastopa njihove interese pri financirjih in drugih relevantnih državnih organih, skrbi za temeljno in nadaljnje usposabljanje osebja v središčih in z nastopanjem v javnih občilih ter drugih javnih akcijah pomaga pri pridobivanju novih uporabnikov. V letošnjem letu želimo predvsem zagotoviti računalniški program za vodenje evidenc o uporabnikih središč, kar je že dlje časa pereč problem, pripravili pa bomo tudi promocijsko brošuro. Posebno pozornost bomo namenili urejanju financiranja središč, saj zdajšnji sistem nikakor ni zadovoljiv. Žal pa za večje premike na tem področju ne zadošča le naša dobra volja.

Delo v Osrednji borzi znanja se bo nadaljevalo v skladu z njenim temeljnim namenom. Konkretna naloga je dokončna ureditev računalniškega programa, večja pozornost pa bo namenjena predvsem promocijskim akcijam. Takšne prednostne naloge izhajajo že iz same narave projekta, še zlasti, ker bo letošnjega oktobra borza znanja praznovala deseto obletnico delovanja. Tako bodo v kratkem stekle priprave na ta pomemben dogodek, od oktobra dalje pa bomo skušali čim več akcij tudi realizirati.

Če vas torej zanima karkoli v zvezi s središči za samostojno učenje ali z borzo znanja, lahko pokličete **041 601 096** ali pa povprašate po elektronski pošti (irena.benedik@lj-oz.sik.si ali irena.benedik@quest.arnes.si). Osebno se lahko oglasite v **Delavski knjižnici, na Tivoljski 30, vsako sredo od 10. do 14. ure in vsak četrtek od 9. do 13. ure**. Prej pa seveda pokličite in se dogovorite za zmenek.

Če koordinatorke v danem trenutku ne boste uspeli dobiti, vam je vsak dan **od 9. do 15. ure** na voljo nekdo, kjer lahko dobite temeljne informacije oz. pustite sporočilo (tel.: **01 4266 197**, elektronska pošta: ljubljana@borzaznanja.mss.edus.si).

Še zadnja, a pomembna novička: Gorenjska je od 1. marca bogatejša za novo središče za samostojno učenje. Ta vest je pomembna zlasti zato, ker sta tam od štirih središč, ki so jih odprli celo med prvimi, delovali le še dve. Na Ljudski univerzi Jesenice je bila zamisel o postavitvi središča stara že precej let, vendar si zaradi prostorske stiske tega niso mogli privoščiti. Sedaj so končno prišli do ustreznih prostorov, tako da bo tudi v tem gorenjskem koncu lahko zaživela nova dejavnost - v korist uporabnikov in, upamo, tudi v veselje izvajalcev.

mag. Irena Benedik, Knjižnica Otona Župančiča

S POTI

O konferenci

Izobraževanje odraslih v kontekstu vseživljenjskega učenja

Na povabilo Zvonimirja Ercega z Ministrstva za šolstvo, šport, obrt in podjetništvo iz Hrvaške sem se udeležila mednarodne konference **Izobraževanje odraslih v kontekstu vseživljenjskega učenja**. Organizatorju konference, Hrvaškemu andragoškemu društvu, je v Lovran od 14. do 16. februarja uspelo privabiti več kot 270 udeležencev, predvsem iz Hrvaške in Slovenije; udeležil se je tudi predstavnik iz Avstrije.

Med številnimi prispevki, ki so bili objavljeni v zborniku, so na plenarnem delu konference in v delovnih skupinah predstavili nekaj najzanimivejših. Nekateri strokovnjaki so se ukvarjali s teoretičnimi vprašanji vseživljenjskega učenja in analizirali ta fenomen na Hrvaškem ter v evropskih in svetovnih razmerjih (Z. Erceg, A. Krajnc, N. Pastuović, D. Petričević, J. Fassl idr.), drugi pa smo predstavili problematiko vseživljenjskega učenja s pomočjo rezultatov empiričnih raziskovanj (V. Andrižević, I. Lavrnja, A. Klapan, J. Mirčeva, M. Radovan). I. Lavrnja je problematiziral vprašanje metodologije preučevanja izobraževanja odraslih v kontekstu vseživljenjskega učenja. Zanimiva je bila njegova ugotovitev, da so mnoga odkritja v znanosti nastala s kršenjem ustaljenih metodoloških pravil in procedur, po načelu 'vse je mogoče'. Uporabo sodobne tehnologije v izobraževanju odraslih sta nam približala M. Matijević in M. Balković. Predstavljeno je bilo tudi delo nekaterih ustanov na Hrvaškem, ki po svojih dosežkih izstopajo in so zgleden primer izobraževanja odraslih. Omenjena področja in prispevki kažejo, da je bilo izobraževanje odraslih obravnavano v najširšem smislu.

Kljub intenzivnemu razvoju izobraževanja odraslih, še posebej v zadnjih dveh letih, kar je bilo očitno tudi na konferenci na Hrvaškem, sem opazila, da so bili udeleženci dokaj kritični do pogojev, možnosti in intenzitete razvoja te dejavnosti. Med najbolj perečimi problemi so omenjali: pomanjkanje izobraževalne infrastrukture, načrtov in programov, nezadostno pozornost, namenjeno evidentiranju, vodenju in svetovanju brezposelnim, neprilagojenost vsebin potrebam po izobraževanju, neustrezno razvito promocijsko dejavnost, med katero sodi vsekakor pomanjkanje andragoškega časopisa ali revije. Vse te težave, ki se kažejo v današnjem razvoju izobraževanja odraslih na Hrvaškem, je I. Vavra, namestnik ministra za izobraževanje in šport, razvrstil v: administrativne (na ravni zakonodaje in vsakdanje prakse),

organizacijske (pomanjkanje inštitucionalnega in partnerskega sodelovanja), kadrovske, programske in denarne.

Kljub omenjenim oviram sta celotno vzdušje in optimizem udeležencev pričala o tem, da v zadnjih dveh letih začenjajo probleme reševati strukturno in učinkoviteje. Plod tega so načrti o ustanavljanju Nacionalnega sveta za izobraževanje odraslih, oblikovanju nacionalnega programa na tem področju, pripravi Zakona o izobraževanju odraslih ter razmišljanja o boljšem urejanju celotnega financiranja, kar bo Hrvatom z odlično zasedbo in dolgo tradicijo izobraževanja odraslih nedvomno tudi uspelo.

mag. Jasmina Mirčeva, ACS

KOTIČEK JE VAŠ

Končno tudi pri nas!

Ustanovitev društva za izkustveno učenje

Zgodilo se je torej tudi pri nas. Porodni krči so mimo, ime in skrbniki so izbrani. Na prvem sestanku društva, 20. februarja letos, so prisotni člani sprejeli ime, ki se v polni obliki glasi Andragoška skupina za izkustveno izobraževanje – ASII. Zakaj pa ne, je odvrnil eden izmed udeležencev sestanka, na vprašanje Nede Đorđević, če se zdi ime ustrezno. Naj se ve, da so tu sami asi!

Potem, ko smo uradno krstili društvo (ali v suhoparnem pravniškem jeziku povedano, ko je bila ustanovitev društva uradno potrjena), smo volili predsednika, namestnika ter tajnika. Očitno so bile vile rojenice naklonjene novorojencu. Za predsednico društva je bila izglasovana dr. Nena Mijoč, njena namestnica je Neda Đorđević, za tajnico pa je bila izbrana študentka Sonja Rotar. Sedež društva je na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

O ustanovitvi, namembnosti in ciljnih društva smo se pogovarjali z **dr. Neno Mijoč**.

Kdaj se je porodila ideja o izkustvenem učenju?

N. Mijoč: O društvu smo začeli razmišljati pred kakšnim mesecem, predvsem zato, ker bi želeli dati možnost mladim diplomantom andragogike, pa tudi drugim andragogoškim sodelavcem, da se uveljavijo, da morda pripravijo izkustveno naravnane izobraževalne programe. To naj bi bil prostor za nove pobude in inovativne izobraževalne programe.

Je društvo nastalo na osnovi že prej delujočega študijskega krožka o izkustvenem učenju?

N. Mijoč: Krožek je pravzaprav podpora konferenci in je tudi nastal zato, ker smo hoteli študentom dati možnost sodelovanja na konferenci. Seznanili smo se s pojmom izkustvenega učenja. Zajeti smo hoteli vse tri vidike izkustvenega učenja, učenje za osebnostni in družbeni razvoj, izkustveno učenje kot ugotavljanje in potrjevanje izkustveno pridobljenih znanj in izkustveno učenje v formalnem in neformalnem izobraževanju.

Društvo podpira mednarodno konferenco ICEL 2002. Je mogoče del organizacije konference?

N. Mijoč: Ni del organizacije, če pa se zberejo ljudje, ki bi kot prostovoljci želeli sodelovati na

konferenci, bomo tudi tu našli možnosti za povezave. Res pa je, da so v vseh državah, kjer je potekala konferenca, že imeli takšna društva.

Je velika razlika med društvom in študijskim krožkom?

N. Mijoč: Da. Društvo je formalna organizacija, je samostojno, ima žig, račun, predstavnike. Krožek je le ena izmed oblik v okviru izobraževanja, praktičnega učenja v okviru projekta.

Kdo so udeleženci, zgolj študentje, ali se lahko v društvo vključijo tudi drugi?

N. Mijoč: Različni ljudje, univerzitetni profesorji, andragogi v praksi, študentje zadnjih letnikov.

So kakšni pogoji za udeležbo?

N. Mijoč: Ne. Društvo tudi ni veliko, zato ne bo deležno velike publicitete. Gre za skupino ljudi, andragogov, ki bi skozi društvo uveljavljali svoje strokovne interese, razpravljali o vsebinah izkustvenega učenja, bili bi nekakšna civilna podpora dogodkom in spremembam v družbi. Poudarek pa je tudi na neformalnem izobraževanju.

Razmišljate o tem, da bi izdali svoje glasilo?

N. Mijoč: Program je odvisen od vključenih v društvo. Zaenkrat ni ne članarine ne pokroviteljev. Kjer bi bil interes, bi se člani povezali ter pripravili bodisi časopis, morda izobraževalni program, katerega bi ponudili zainteresiranim, kolegom na fakulteti, asistentom, skratka vsem zainteresiranim za sodobnejše pristope k izobraževanju.

Imate že prvo tematiko? Kako se bo določal program društva?

N. Mijoč: Ne še. Sestajali naj bi se enkrat mesečno ter počasi sestavili program. Nekaj idej smo že zbrali, predvsem bomo povabili strokovnjake iz prakse in z njimi razpravljali o aktualnem stanju pri nas, glede na cilje izkustvenega učenja.

Ne pozabimo, da društva, takšna in drugačna, ne nastajajo zaradi njih samih, temveč zaradi nas. Ne oklevajmo, raje vzemimo tisto, kar nam ponujajo!

Sabina Jagodnik, Filozofska fakulteta v Ljubljani

Projektni management

Celovito orodje za učinkovito tržno prodornost

S prehodom v tržni kapitalizem in odpiranjem na tuje trge, so se slovenska podjetja in organizacije kar naenkrat znašla na razburkanem konkurenčnem trgu, kjer preživijo le najsposobnejši oz. tisti, ki se znajo najhitreje prilagajati spremembam. Dobri in usposobljeni projektni managerji so postali najbolj iskana "dobrina" na trgu. Toda vlaganje v njihovo znanje je lahko slaba naložba, če podjetje hkrati ne vpelje celotnega procesa projektnega dela, učinkovite kontrole izpeljave projektov, obvladovanja stroškov projektov in zagotavljanja njihove donosnosti ter vrste drugih ukrepov, ki pripomorejo k uspešnemu projektnemu delu.

V Sloveniji se s tem ukvarjamo v **Združenju za projektni management (ZPM)**, s katerim smo v letu 1992 zaorali ledino na področju projektnega dela. Miselnost in razmere na trgu takrat še niso bile naklonjene novemu pogledu. Prelomno je bilo leto 1998, ko se je po uspešno zaključenem 14. svetovnem kongresu o projektnem managementu, ki je bil izpeljan v okviru naše krovne mednarodne organizacije International Project Management Association, naša organizacija pričela hitro širiti. Vzporedno so naraščale potrebe in zavedanje pomembnosti projektnega managementa. Pričeli smo z izvajanjem programa za usposabljanje projektnih managerjev (EDUCA), certificiranjem managerjev, zasnovali smo revijo Projektna mreža in znanstveno revijo Senet, organiziramo vsakoletne izredno aktualne ZPM forume, hkrati pa smo ustanovili tudi aktivno sekcijo **Mladi projektni managerji (MPM)**.

Glavna dejavnost združenja je bila izobraževalni program ZPM-EDUCA, ki ga v letošnjem letu v novi preobleki organiziramo že četrtič zapored. Poudariti velja, da se omenjeni program iz leta v leto izboljšuje (več seminarjev, več strokovnjakov s področja projektnega managementa, več udeležencev in novih članov). Prav zato smo konec minulega leta ustanovili **Akademijo za projektni management (APM)**, katere cilj je izobraziti dobre projektne managerje in vzpostaviti regionalni center odličnosti projektnega managementa.

Več o tem, kdo smo in s čim se ukvarjamo, si lahko ogledate na naši spletni strani: <http://www.cd-cc.si/apm-educa>, povprašate po telefonu (tel.: 01 2417 134, faks: 01 2417 296), ali nam pišete na elektronski naslov: gorazd.cad@cd-cc.si.

APM je prava zakladnica znanja in center odličnosti!

Simona Škafar, Slovensko združenje za projektni management

Univerza za tretje življenjsko obdobje

Uspešno delo Univerze-3

Univerza za tretje življenjsko obdobje Žalec je bila ustanovljena v jeseni leta 1999. Na nedavnem tretjem občnem zboru smo ocenili dosedanje delovanje, zlasti v lanskem letu, po predstavitvi poročil pa smo sprejeli program dela s finančnim planom za tekoče leto. Univerza je bila ustanovljena kot društvo in tako deluje skladno z določili zakona o društvih in po lastnem statutu. Članstvo je po treh letih že doseglo število 290; aktivnih članov v krožkih in organih društva pa je trenutno okrog 200. Člani prihajajo iz širšega območja Spodnje Savinjske doline, imajo različno izobrazbo, pred upokojitvijo so delovali na različnih področjih. V krožkih se ne sestajajo le zaradi učenja in ustvarjanja. Med njimi vladajo izredno tovariški in prijateljski odnosi, kar se kaže v prirčni družabnosti.

Prvo izobraževalno sezono leta 1999 je pričelo pet krožkov, sedaj pa jih deluje že petnajst. Največ udeležencev je v treh krožkih nemškega in v treh krožkih angleškega jezika. Delujeta še dva krožka računalništva ter po en krožek ročnih del, likovne dejavnosti, krojenja in šivanja, energije in zdravja, sadjarstva in vrtnarstva ter zdravilnih rastlin, zgodovine Novega Celja in plesni krožek. Tudi za druga področja je vedno več zanimanja.

Večina krožkov deluje v Bergmanovi vili v Žalcu, kjer je občina Žalec omogočila delovanje temu in drugim društvom. Trije krožki delujejo v prostorih Kluba Mestne skupnosti Žalec, dva pa v računalniški učilnici I. osnovne šole Žalec. Veseli smo, da nam nikjer ni treba plačati najemnine. Operativne in administrativne stroške društva plača občina Žalec, ki za delo krožka dodeljuje dotacijo, ki letos znaša 1,690.000 tolarjev. Zaradi teh ugodnosti znaša prispevek članov za posamezni krožek v sezoni le 3.000 tolarjev, letna članarina pa je 1.000 tolarjev. Delovanje vodstva društva in animatorjev krožkov je ljubiteljsko, že po statutu. Nagrajevani so le izredno prijazni mentorji, strokovni sodelavci v krožkih.

Nekateri krožki so se doslej že izkazali z javnimi nastopi in gostovanji. Redno sodelujemo v programih vseslovenskega Tedna vseživljenjskega učenja. Lani smo z razstavo prikazali delo in kratko zgodovino krožkov. Ob občinskem in krajevnem prazniku je krožek ročnih del priredil razstavo del v Domu II. slovenskega tabora; gostoval pa je tudi v drugih prijateljskih krajih. Društvo prireja razne posvete, predavanja in ogleda kulturnih prireditev. Med 8. in 11. marcem letos je bil v Žalcu mednarodni seminar o izobraževanju starejših, ki ga je organiziral Andragoški center Slovenije, na katerem so sodelovali tudi predstavniki društva. Ta dogodek je dodatno priznanje za občino in naše društvo.

Janez Meglič, Žalec

PRIPRAVLJAMO/PRIPRAVLJAJO

Andragoški center Slovenije

Spopolnjevanje izobraževalcev brezposelnih

Tri leta so minila, odkar je Andragoški center Slovenije pripravil prvo spopolnjevanje organizatorjev, učiteljev in svetovalcev, ki so sodelovali v Programu izobraževanja brezposelnih oseb. Tudi v šolskem letu 2001/2002 pripravljamo izpeljavo teh programov. Vabilo velja za izobraževanja **v aprilu, maju in juniju 2002**. Ciljne skupine teh programov ste tisti, ki ste že vključeni v program, tisti, ki (še) ne sodelujete v programu, pa izvajate veliko drugih programov izobraževanja za brezposelne v dogovoru z zavodi za zaposlovanje, in tisti, ki se želite vključiti v Program 5000.

Programi, ki smo jih pripravili, prinašajo novo znanje, ki ga izvajalci potrebujejo pri izobraževanju brezposelnih. Ob upoštevanju izkušenj, vizije razvoja usposabljanja andragoških delavcev in ciljev, ki jih postavlja Program izobraževanja brezposelnih oseb, smo pripravili izobraževalne programe za:

- **organizatorje izobraževanja,**
- **učitelje,**
- **svetovalce.**

Posamezen program sestavljajo naslednji **moduli**:

1. Program spopolnjevanja organizatorjev izobraževanja

- Organizator izobraževanja in izpeljava kurikulumuma (16 ur)
- Organizator izobraževanja, komunikacija in svetovanje (16 ur)
- Izobraževalni načrt (16 ur)

2. Program spopolnjevanja učiteljev

- Učitelj in izpeljava kurikulumuma (16 ur)
- Metode in tehnike poučevanja odraslih (16 ur)
- Izobraževalni načrt (16 ur)

3. Program spopolnjevanja svetovalcev

- Svetovanje in komunikacija (32 ur)
- Izobraževalni načrt (16 ur)

Opise programov si lahko ogledate tudi na spletni strani <http://izobrazevanje.acs.si>, kjer kliknete na *Izobraževalni programi*, opcija *Programi temeljnega andragoškega usposabljanja*, podopcija *Spopolnjevanje izobraževalcev brezposelnih*.

Informacije o terminih spopolnjevanja boste prejeli tudi na šole in druge izobraževalne ustanove.

Za vse dodatne informacije in prijave lahko pokličete Matejo Pečar (tel.: 01 5842 573, el. naslov: mateja.pecar@acs.si).

Mateja Pečar, ACS

ICEL² 2002

Predstavitev mednarodne konference o izkustvenem učenju

V začetku julija, ko bodo ljudje, omrtvičeni od vročine, siti mesta in služb, bežali bodisi v gore bodisi proti morju, bo Slovenija, ali konkretnije Ljubljana, ciljna postaja številnih znanstvenikov mednarodnega slovesa. Kaj jih bo privabilo v to malo deželo? Sonce? Morje? Gore? Znanje? ... Znanje in učenje?! Kakšno znanje?! Ali pa učenje med poletnimi počitnicami!

Verjeli ali ne, res je. V Ljubljani bo od 1. do 5. julija letos potekala mednarodna konferenca o izkustvenem učenju - ICEL 2002.

Izkustveno učenje

Izkustveno učenje temelji na izkustvu, vendar, kot svari dr. Ana Krajnc, ne gre zamenjevati izkustva za prakso, kajti za pridobitev določenega izkustva potrebujemo poleg prakse tudi teoretično znanje. Pomembno pa je zavoljo tega, ker si človek na ta način pridobi znanja, ki jih šola ne daje. Izkustveno učenje zajema tri področja, in sicer:

² ICEL – International Consortium for Experiential Learning

- ugotavljanje in priznavanje izkustveno pridobljenih znanj,
- izkustveno učenje za družbeni in osebnostni razvoj,
- metode izkustvenega učenja v formalnem in neformalnem izobraževanju.

Na tem mestu velja poudariti, da je izkustvo tudi nadvse pomemben del planiranja in načrtovanja izobraževanja odraslih, saj andragoški proces gradimo tako na preteklem, sedanjem in pričakovanem izkustvu, prvič zato, da odraslim osebam olajšamo pridobivanje znanja, drugič pa zato, ker neupoštevanje posameznikovega izkustva osebo prizadene. Za razliko od otrok, ki nimajo tako širokega spektra izkušenj, odrasli razpolagajo s svojim izkustvom, ki je običajno močno emocionalno obarvano. Ker je pridobljeno z lastnimi dožitvi, se odrasla oseba z izkustvom poistoveti ter se čuti neupoštevano, kadar andragoški delavec njena izkustva zavrne.

Poleg členjenja po časovni skali, ločimo delovno in življenjsko izkustvo. Prvo igra pomembno vlogo pri poklicnem usposabljanju in strokovnem izobraževanju, življenjsko izkustvo pa pomaga posamezniku pri pridobivanju znanja iz drugih strok, torej ko gre za programe prekvalifikacije, ali pri izobraževanju s področja družboslovja, humanistike ...

Znanje, pridobljeno z izkustvom, v Sloveniji ni formalno priznано. Res je, da posamezniku pomaga pri pridobivanju izobrazbe, na poti k dosegu spričevala ali diplome, več kot to pa ne. Britanci ravnavo drugače. Vedoč, koliko šteje izkustvo, imajo uveden sistem potrjevanja prejšnjega znanja in umestitve le-tega v certifikatni sistem. L. Andresen, ki se ukvarja z izkustvenim učenjem, meni, da brez izkustva sploh ni učenja.

Skratka, vse kaže, da se izkustvo vrača v sfere izobraževanja, iz katerih je bilo zaradi racionalizacije izobraževalnega procesa izrinjeno. Da bi bil učni proces čimbolj učinkovit, se morata pomena tovrstne metode izobraževanja zavedati oba – izobraževalec in izobraževani, saj drugače ostaja proces pridobivanja znanja podoben delu za tekočim trakom, s katerega delavci (izobraževani) pobirajo izdelke (znanje), ne da bi razmišljali o njihovi (njegovi) uporabi ali kvaliteti.

O konferenci

ICEL konferenca letos poteka osmič. Mednarodno znanstveno konferenco so prvič organizirali leta 1987 v Londonu, zadnja pa se je odvijala leta 2000 v Novi Zelandiji. Udeleženci konference so praviloma visokošolski učitelji, pa tudi strokovnjaki različnih profilov, ki delajo na področju izkustvenega učenja. Namen konference je razvijati koncepte izkustvenega učenja, izmenjevati mnenja in predloge med teoretiki, tistimi, ki se praktično ukvarjajo z izkustvenim učenjem, ter nenazadnje onimi, ki določajo politiko izobraževanja.

Ideja o organiziranju mednarodne konference o izkustvenem učenju v Sloveniji, se je porodila v Capetownu leta 1996 prof. dr. Neni Mijoč, zaposleni na oddelku za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete v Ljubljani, ki se ukvarja z oblikami in metodami izobraževanja odraslih.

Mednarodna konferenca ICEL 2002 se prične 1. in traja do 5. julija letos. Naslov letošnje konference je **Kulturne in etične dileme**. Udeleženci bodo razpravljali o pomenu izkustvenega učenja v različnih kulturah, vlogi izkustvenega učenja pri pripravi na življenje v kulturno mešanem okolju, okoljski vzgoji in vzgoji za mir, uporabi novih tehnologij v izkustvenem učenju ter novih metodah, nenazadnje pa tudi o mestu izkustvenega učenja pri osebnem in družbenem razvoju.

Konferenca bo potekala na Pravni fakulteti v Ljubljani. Organizatorji pričakujejo 300 udeležencev, med katerimi je mogoče zaslediti priznana imena s področja izobraževanja odraslih, kot so Peter Jarvis, Lee Andresen, Ana Krajnc in drugi. Poleg naštetih treh, bodo med plenarnimi predavatelji še Tony Saddington iz Južne Afrike, Elana Michelson iz ZDA, Cheryl Keen iz ZDA ter Jane Henry iz Velike Britanije.

Prijave za udeležbo bodo začeli zbirati marca v Cankarjevem domu. Poudariti velja, da imajo prednost udeleženci s prispevki. Vse dodatne informacije v zvezi z prijavo ali samo konferenco dobite na spletni strani: <http://users.volja.net/icel2002>.

Poleg strokovnih razprav, predavanj in delavnic organizatorji pripravljajo številne izlete v naravo in obiske kulturnih spomenikov.

Kdo ve, morda obiščete tudi vaš kraj.

Sabina Jagodnik, Filozofska fakulteta v Ljubljani

OBVESTILI

Andragoško društvo Slovenije Članom društva

V prejšnji številki Novičk smo predstavili v maju načrtovano ekskurzijo na Irsko. Ker se je odzvalo skromno število članov, smo se odločili, da pripravimo novo ponudbo.

Prosimo vse, ki vas ekskurzija zanima, da obiščete spletno stran ADS (www.andragosko-drustvo.si), kjer bomo v kratkem objavili vse potrebne informacije. Vsekakor upoštevajte termine za prijavo in plačilo akontacije.

Ana-Marija Pušnik, ADS

Andragoški center Slovenije Naročilo priročnikov

Andragoški center Slovenije je pred kratkim izdal dva priročnika, ki smo ju predstavili v prejšnji številki Novičk: **Svetovanje v izobraževanju odraslih**, avtoric mag. Tanje Vilič Klenovšek in Sonje Klemenčič, ter **Kako vrednotimo znanje odraslih**, avtoric Vere Jakara in Nataše Elvire Jelenc.

Obe publikaciji je mogoče naročiti (naročilnici sta v prilogi) na **Andragoškem centru Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana** (tel.: 01 5842 560, faks: 01 5245 881).

POSVETI, KONFERENCE

6. letni posvet Dnevi kadrovskih delavcev 2002

Portorož, Slovenija, 10. do 12. april 2002

Podrobnejše informacije o posvetu je mogoče dobiti po telefonu: 01 3094 444, po faksu: 01 3094 445, na elektronskem naslovu: izobrazevanje@gvizobrazevanje.si in na spletnih straneh: www.gvizobrazevanje.si.

23. evropska konferenca EUCEN

Učitelj, moderator, mentor ali manager? (Teacher, Facilitator, Mentor or Manager?)

Pésc, Madžarska, 15. do 18. maj 2002

Informacije o konferenci je mogoče dobiti po telefonu: + 36 72 /251 444/ 2508, 2523, 2186, 2180, po faksu: + 36 72 251 100, na elektronskem naslovu: eucen_conf@human.pte.hu in na spletnih straneh: www.gaia.feefi.pte.hu/eucenconf.html.

3. mednarodna razstava in konferenca Svetovni izobraževalni trg (World Education Market – WEM)

Lizbona, Portugalska, 21. do 24. maj 2002

Informacije o razstavi in konferenci je mogoče dobiti na spletnih straneh: www.wemex.com.

Online Educa Barcelona 2002

2. mednarodna konferenca evropskih in latinskoameriških strokovnjakov za e-učenje (2nd International Conference for European and Latin American e-Learning Experts)

Barcelona, Španija, 27. do 29. maj 2002

Informacije o konferenci je mogoče dobiti po telefonu: + 34 91 356 9568, na elektronskem naslovu: barcelona@online-educa.com in na spletnih straneh: www.icwe.net/online_educa_barcelona.

ED-MEDIA 2002

Svetovna konferenca o medijih v izobraževanju (World Conference on Educational Multimedia, Hypermedia & Telecommunications)

Denver, Colorado, ZDA, 24. do 29. junij 2002

Informacije o konferenci najdete na spletnih straneh: www.ace.org/conf/edmedia/call.html.

TIEC

2. evropska konferenca o informacijski tehnologiji za izobraževanje in državljanstvo (2nd European Conference on Information Technologies in Education and Citizenship)

Barcelona, Španija, 26. do 28. junij 2002

Informacije o konferenci je mogoče dobiti na spletnih straneh: <http://web.udg.es/tiec>.

KMN 2002

**IEEE mednarodna delavnica o medsebojnem povezovanju medijev znanja
(IEEE International Workshop on Knowledge Media Networking)**

Kyoto, Japonska, 10. do 12. julij 2002

Informacije o delavnici najdete na spletnih straneh: <http://lttf.ieee.org/kmn2002>.

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

Bralcem Novičk sporočamo, da je knjižnica ACS odprta za obiskovalce v sredo in petek dopoldne od 10. do 12. ure ter v ponedeljek in četrtek od 14. do 16. ure. Vabljeni!

Svetlik, Ivan: Certificiranje poklicnih kvalifikacij v Sloveniji. Zv. 1, Poročilo o stanju in povzetki študij / Ivan Svetlik ; [prevod, translator Nataša Lindič]. Ljubljana : Ministrstvo za šolstvo in šport = RS Ministry of Education and Sport, 2000. 78 str. (Program Phare MOCCA = Phare MOCCA Programme). Na ov. tudi nasl. v angl.: Certification of Qualifications in Slovenia. Vol. 1, Status report on certification of professional/vocational qualifications and summary of background studies. Besedilo v slov. in angl. prevod.

Svetlik, Ivan: Poročilo o evalvaciji politike poklicnega in strokovnega izobraževanja = Report on evaluation of the vocational and technical education policy / [avtor, author Ivan Svetlik ; prevod, translation Suzana Geržina]. Ljubljana : Ministrstvo za šolstvo in šport = RS Ministry of Education and Sport, 2000. 38 str. (Program Phare MOCCA = Phare MOCCA Programme)

Teaching and learning in later life : theoretical implications / edited by Frank Glendenning. Aldershot etc.: Ashgate, 2000. 118 str. (Studies in educational gerontology ; 4)

Tkalec, Vladimir; Pirher, Sonja; Klenovšek Vilič, Tanja: Koncept ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti v poklicnem in strokovnem izobraževanju / avtorji Vladimir Tkalec, Sonja Pirher, Tanja Vilič Klenovšek. Ljubljana : Ministrstvo za šolstvo in šport = RS Ministry of Education and Sport, 2000. 74 str. (Program Phare MOCCA = Phare MOCCA Programme)

Training in Europe : second report on vocational training research in Europe 2000 : background report / ed. by Pascaline Descy, Manfred Tessaring. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2001. 3 zv. 429, 609, 459. (Cedefop reference series)

Training in the food and beverages sector in ... : report for the Force programme. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1993. (Food and beverages sector). Poročila za Dansko, Irsko, Nizozemsko in Združeno kraljestvo

Training in the motor vehicle repair and sales sector in ... : report for the Force programme. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1994. (Motor vehicle repair and sales sector). Poročila za Belgijo, Dansko, Grčijo, Italijo, Luksemburg, Nemčijo, Nizozemsko, Španijo in Združeno kraljestvo

Training in the retail trade in ... : report for the Force programme. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1994. (Retail sector). Poročila za Belgijo, Dansko, Francijo, Irsko, Italijo, Luksemburg, Nemčijo, Nizozemsko, Portugalsko, Španijo in Združeno kraljestvo

Transition to the knowledge society : policies and strategies for individual participation and learning / edited by Kjell Rubenson and Hans G. Shuetze. Vancouver : Institute for European Studies, University of British Columbia, 2000. 463 str.

Vocational education and training developments in Slovenia, Germany and in the Netherlands : documentation from two policy workshops / [authors of the articles Andreja Barle Lakota ... [et al.] ; editor Peter Grootings ; translator Karmen Ozvatič, Barbka Sršen]. Ljubljana : RS Ministry of Education and Sport, 2000. 100 str. (Program Phare MOCCA = Phare MOCCA Programme)

Vocational education and training in Iceland / University of Iceland, Research Liason Office. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2000. 104 str.

Where are the resources for lifelong learning. Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD, 2000. 137 str. (Education and skills)

Zbirka informativnega gradiva o razvoju registracijsko-informacijskega sistema za potrebe kvalifikacij / [uredniki] Slava Grm Pevc ... [et al.]. Ljubljana : Ministrstvo RS za šolstvo in šport, 2000. 98 str. (Program Phare MOCCA = Phare MOCCA Programme)

Alder, Harry: NLP for trainers : communicating for excellence. London etc.: McGraw-Hill, (The McGraw-Hill training series).

Berlin, Gordon; Sum, Andrew: Toward a more perfect union : basic skills, poor families, and our economic future. New York : Ford Foundation, 1988. 99 str. (Occasional paper / Ford Foundation Project on Social Welfare and the American Future ; no. 3)

Continuing vocational training: Europe, Japan and the United States of America / European Commission, Directorate-General XXII Education, Training and Youth. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1997. 363 str.

Educating for citizenship = Pour une education a la citoyennete = educacion para la ciudadania (Elektronski vir). Paris : Unesco, Education Sector, Documentation and Information Service, 2001. 1 CD-ROM.

EFVET (European Forum of Technical and Vocational Education and Training) report on "Taking action on lifelong learning: six key messages". Brussels : European Forum of Technical and Vocational Education and Training, EFVET, 2001. 49 str.

Evropski jezikovni vodnik za odrasle : vodnik z nasveti, kako se uspešno učimo / Evropska unija in Svet Evrope ; Frank Heyworth ... (et al.). Ljubljana : Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, 2001. 6 str.

The financing of vocational education and training in Italy / Giorgio Allulli ... (et al.). Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2001. 47 str. (CEDEFOP panorama)

Grenzüberschreitende Erwachsenenbildung / Rainer Brödel, Hrsg. Münster (etc.) : Waxman, 2000. 297 str.

Guide to programmes and actions / European Commission, Directorate-General for Education and Culture. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2000. 119 str.

Gutmann, Amy: Demokratična vzgoja / Amy Gutmann ; [prevod Primož Trobevšek ; spremna študija Slavko Gaber]. 1. izd., 1. natis. Ljubljana : Slovensko društvo raziskovalcev šolskega polja : i2, 2001. (Zbirka Civitas / i2)

Interdisciplinary handbook of adult lifespan learning / edited by Jan D. Sinnott. Westport ; London : Greenwood, 1994. 487 str.

Jallade, Lucila; Radi, Mohamed; Cuenin, Serge: National education policies and programmes and international cooperation : what role for UNESCO?. Paris : Unesco, Education Sector, Documentation and Information Service, 2001. 91 str. (Education policies and strategies ; 1)

Latham, Mark: What did you learn today? : creating an education revolution. Crows Nest : Allen and Unwin, 2001. 124 str.

Lifelong learning at the heart of an entrepreneurial and inclusive Europe : business input to the European Commission consultation on lifelong learning. Brussels : CSR Europe, 2001. 18 f.

Measuring adult literacy : the International Adult Literacy Survey (IALS) in the European context / authors Siobhan Carey ... (et al.) ; edited by Siobhan Carey. London : Office for National Statistics, 2000. 255 str.

National actions to implement Lifelong Learning in Europe. Brussels : Eurydice ; Thessaloniki : Cedefop, 2001. 151 str. Dostopno tudi na <http://www.eurydice.org>

O'Mahony: The Memorandum on Lifelong Learning (a staff paper of the European Commission) : results of the European University Association (EUA) consultation. Geneva : European University Association, EUA, 2001. 37 str.

Promoting journal writing in adult education. / editors Leona M. English, Marie A. Gillen. San Francisco : Jossey-Bass, 2001. 101 str. (New directions for adult and continuing education ; no. 90)

Rada, Roy: Understanding virtual universities. Bristol ; Portland : Intellect, 2001. 122 str.

A report on adult education and training in Canada : learning and living. Ottawa : Statistics Canada : Human Resources Development Canada, 2001. 98 str. Dostopno tudi na <http://www.statcan.ca> in <http://www.hrdc-drhc.gc.ca/arb>

The transition from education to working life : key data on vocational training in the European Union / Michele Mansuy ... [et al.] ; The European Centre for the Development of Vocational Training. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, cop. 2001. 166 str. (Cedefop Reference series ; 3, ISSN 1608-7089)

Transnational analysis of vocational education and training in the countries of Central and Eastern Europe. Torino : European Training Foundation, ETF, 1999. 45 str.

Peter Monetti, ACS

Programoteka

javnoveljavni izobraževalni programi za odrasle

www.acs.si/programoteka

Objavljamo javnoveljavne izobraževalne programe, ki so

- * oblikovani izključno za odrasle
- * na novo oblikovani v skladu z veljavno šolsko zakonodajo ali jim je bila v skladu z novo zakonodajo podaljšana veljavnost

Pripravljamo

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

15. - 21.10.2001

Na vprašanja odgovarjamo v TVU-Razpravljalnici na spletni strani

www.acs.si/tvu/razprava

IZBRAŽEVANJE ODRASLIH V SLOVENIJI IZVAJALCI IN PROGRAMI 2001/2002

pregled več tisoč izobraževalnih programov in številnih organizacij po vsej Sloveniji
• Na spletni strani: www.acs.si/pregled

IZBRAŽEVALNA PONUDBA ACS

www.acs.si/izobrazevanje

Objavljamo izobraževalne programe, ki jih
za izobraževalce odraslih izvajamo v šolskem letu 2001/2002

- programi temeljnega andragoškega usposabljanja
- programi za razvojne projekte ACS
- specializirani izobraževalni programi
- strokovna, informativna in izobraževalna srečanja

na spletni strani www.acs.si

* za tiste, ki se želite izobraževati

* in za tiste, ki sami izobražujete

svetovalni kotiček ACS

